

Van droom naar resultaat

Groene daken

Afgelopen najaar tekenden zes nieuwe partijen een Green Deal Groene Daken. Dat geeft een belangrijke impuls aan de groei van het aantal groene daken in ons land. En daarmee aan de groensector. Hoe zit het dan eigenlijk met de meerwaarde van groene daken? Waarom tekenen partijen de Green Deal? En hoe profiteert het vak hiervan?

Tekst: Monique Ooms | Fotografie: René Faas

Wat is de Green Deal Groene Daken?

Binnen de Green Deal Groene Daken werken waterschappen, gemeenten, provincies, bedrijfsleven en rijksoverheid samen aan meer en betere groene daken. Ze willen de toepassing van groene daken versnellen door een aantal maatschappelijke verdienmodellen te ontwikkelen. Belangrijke drijfveren daarbij zijn dat groene daken helpen wateroverlast tegen te gaan, verkoelend werken (ook voor de omgeving) en – omdat ze het water vasthouden – de droogte helpen tegengaan. Binnen de Green Deal-samenwerking zijn verschillende werkgroepen actief die zich over diverse thema's buigen, van biodiversiteit en de omgevingswet tot financiële prikkels en het verzamelen van feiten en cijfers om factsheets te kunnen maken. Inmiddels hebben 32 partijen de Green Deal getekend en doen er daarnaast nog vier partijen actief mee. In april 2019 loopt de Green Deal Groene Daken af. Om ook daarna continuïteit te kunnen garanderen, wordt nu gewerkt aan de oprichting van een onafhankelijk nationaal platform. Binnen dit landelijke platform zullen partijen verder samenwerken, kennis verspreiden en verbindingen aangaan om zo het aantal groene daken in Nederland verder te laten groeien en daarmee bij te dragen aan klimaatadaptatie en biodiversiteit in ons land. Kijk op www.greendealgroenedaken.nl voor meer informatie.

Laten we bij het begin beginnen. Want groene daken bestaan al heel lang, vertelt Kees Hendriks, onderzoeker Natuurlijk Kapitaal aan de Wageningen Universiteit. “Lang geleden bouwden boeren in Scandinavië huizen van materialen die ze in de natuur vonden en dat legden ze ook op het dak. In Nederland kenden we dergelijke plaggenhutjes op de hei. Dat waren de voorlopers van de huidige groene daken. In een volgend tijdperk werden huizen van meer bewerkte materialen gebouwd zoals bakstenen en dakpannen en werden nieuwe technieken toegepast.”

VOORAL MOOI

Temidden van al die techniek ontstond de behoefte aan ‘een meer functionele benadering’, vertelt Hendriks. Aanvankelijk vond men groene daken vooral mooi en werd er om architectonische en esthetische redenen voor gekozen. “Met een groen dak past een gebouw vaak wat beter in zijn omgeving. In de jaren ‘60 begonnen milieuoverwegingen een grotere rol te spelen.” Destijds werden in Zwitserland al de eerste groene daken aangelegd met als doel de biodiversiteit in de stad te stimuleren. “Later is ook het milieubelang een grotere rol gaan spelen. Door de verstedelijking is er meer behoefte aan ruimte voor waterberging ontstaan en een groen dak kan hierin voorzien. Bovendien werkt het temperatuur regulerend voor de woning, dempt groen het geluid en verlengt groen de levensduur van een dak.” Dat zijn niet zomaar wat kreten, de voordelen van groen zijn via diverse onderzoeken aangetoond. “Onderzoek maakt zelfs duidelijk dat groen voordelen biedt voor het welzijn en welbevinden van de mens. Wie uitkijkt op groen, voelt zich prettiger en gelukkiger. Mensen die in een gebouw werken of in een huis wonen met een groen dak, ervaren bovendien een prettig binnenklimaat. Het dak zorgt voor koelte in de zomer.” De effecten van het opvangen van fijnstof moeten niet worden overdreven, benadrukt Hendriks. “Natuurlijk doen groene daken daarin wel iets, maar de bijdrage aan verbetering van de luchtkwaliteit is beperkt. Als je er vanuit gaat dat elk stofdeeltje telt, is het toch mooi meegenomen.”

Redenen genoeg om nog meer daken te vergroenen. “We zien de laatste jaren inderdaad een groei.” Die groei gaat gelijk op met de technologische ontwikkeling. Want ook bij een groen dak komt technologie kijken. “Het begon allemaal met daken bedekt met mos en Sedum. Daar heb je geen al te ingewikkelde dakconstructie voor nodig. Wel is de wateropname van zo’n type dak beperkt omdat de substraatlaag relatief dun is. Bij hevige stortbuien zal het meeste water het dak alsnog verlaten via de regenpijp.” Tegenwoordig worden er ook complete parken aangelegd op daken. “Daarbij kun je niet volstaan met zo’n ‘light’ constructie, dat vraagt meer techniek. De substraatlaag van een park is dikker en zwaarder, maar zo’n dak kan beter water vasthouden dan de eenvoudigere versie.” Een zwaardere constructie is ook duurder. “Daar staat tegenover dat je met een groen dak energie bespaart en bijdraagt aan de leefbaarheid van de stad. Dat is een rekensommetje.”

Uit ervaring weet Hendriks dat niet heel veel particulieren voor een groen dak kiezen. “De consument is er nog niet zo bekend mee. Daar is nog werk te doen. Vooral omdat gemeentes er wel subsidie voor hebben.” Uitzonderingen heb je altijd. Zo zijn er zeer milieubewuste particulieren die zelf op onderzoek gaan. Dat geldt ook voor bedrijven die zich graag als milieubewuste en/of maatschappelijk verantwoorde onderneming willen profileren. “Met een groen dak kun je een mooi statement maken.” En dan zijn er nog de gemeentes en woningbouwcorporaties. “Vanuit de wens om energieneutraal te bouwen, groeit hun belangstelling voor groene daken. Vooral in steden biedt deze vorm uitkomst, zowel om milieutechnische als om esthetische redenen. In steden als Den Haag, Rotterdam en Amsterdam zijn daar mooie voorbeelden van. Groene daken worden steeds meer geïntegreerd in het beleid van gemeenten.”

EERLIJKE INFO

In steden hebben groene daken ook een sociale functie. “Vaak zie je dat bewoners gezamenlijk voor het onderhoud zorgen en het is een mooie plek voor ontmoeting. Op die manier draagt het bij aan de sociale samenhang in de stad.” Om het aantal groene daken in ons land verder te laten groeien, is meer communicatie nodig, vindt Hendriks. “Bouwbedrijven bijvoorbeeld zouden het groene dak als een van hun standaardopties kunnen aanbieden. Daar hebben zij hulp bij nodig. Hier liggen kansen voor de groensector.” Wees daarbij reëel over de voordelen, waarschuwt Hendriks. “Geef eerlijke informatie,

‘Groene daken bieden kansen voor de groensector’

voorgespiegelde resultaten moeten haalbaar zijn. Anders raken mensen teleurgesteld en dan bereik je het tegenovergestelde.”

Speciale producten voor groene daken zijn er volop. Rolph Markvoort, mede-eigenaar van Dutch Greenroof, merkt dat de vraag naar dit soort specifieke producten groeit. “Wij hebben een kwekerij en een hoveniersbedrijf. De laatste drie jaar zijn we ons aanbod steeds meer gaan richten op groene daken. Zo verkopen wij Sedum op kokosmatten, maar ook pluggen en losse Sedumstekken. Onze klanten zijn hoveniers, cash & carry’s en daar komen steeds meer dakdekkers bij.” Dutch Greenroof besteedt dan ook veel aandacht aan promotie. “We staan op beurzen en doen daar veel contacten op. Op de langere termijn leidt dat vaak tot bestellingen.” Een recente ontwikkeling in het productaanbod is dat de matten steeds dunner worden. “Dan zijn ze makkelijker te verwerken en beter geschikt voor lichtere constructies. De vraag daarnaar groeit.”

RESULTATEN

Atelier GroenBlauw is een van de partijen die in oktober 2017 de Green Deal Groene Daken tekende. Atelier GroenBlauw ‘onderzoekt, ontwerpt en onderneemt voor een klimaatbestendige en duurzame stad’, vertelt directeur-eigenaar Hiltrud Pötz. Ze heeft de Green Deal niet mede ondertekend met een duidelijke opbrengst voor ogen. Althans, niet in euro’s. “Wat wij komen brengen, is kennis van het onderwerp. Wij kunnen partijen informeren, adviseren, begeleiden en verbinden en zo de groei van het aantal daken helpen stimuleren. Zodat we niet blijven hangen in die mooie droom, maar tot concrete resultaten komen. Wat het ons oplevert, is dat we nieuwe mensen leren kennen, daarmee ons netwerk kunnen uitbreiden, en blijven leren over nieuwe mogelijkheden en technieken.” Ook zij ziet de markt voor groene daken groeien. “Nu de realisatie concreter wordt, worden de maakpartijen steeds belangrijker. Een mooie ontwikkeling voor de groensector.”

Groene dak van het CNB-gebouw in Lisse

